

A photograph of a wooden door with a black metal frame and decorative ironwork, set in a stone archway. The door is made of vertical wooden planks and features a black metal frame with a decorative ironwork design. The archway is made of rough-hewn stone blocks. The background shows green foliage and a gravel path.

Profeten Jesus

Enligt Jesus följeslagare

www.rikareliv.info

Innehåll

- 3 *Inledning*
- 5 *Andemeningen*
- 10 *Apokryferna– Jesus följeslagare och deras skrifter
Tomasevangeliet och Q-källan*
- 18 *Debatten – Vår tids Gudsdebatt*
- 30 *Skrifterna – Om Maria Magdalenas Evangelium, m.fl.*

Profeten Jesus – Enligt Jesus följeslagare Rikare Liv – Civilisation, 2010

Paul Lindberg
www.rikareliv.info
paullindberg@rikareliv.info

Profeten Jesus

Enligt Jesus följeslagare

Inledning

I sökandet efter förståelsen över livets mening, har människans bidrag formulerats i både heliga skrifter och vetenskaplig forskning. På så sätt försåg världsreligionerna civilisationsutvecklingen med ett kvalitativt innehåll, men också med bidraget av en värdegemenskap – om än inte alltid så kärleksfullt.

Uppfattningarna har varit delade om hur dessa skrifers sanningshalt och legitimitet ska tolkas och värderas. Antingen erhöles ordens och skrifternas innehåll direkt av Gud, som inspirationer, och tolkades av lyhörda personer. Allt i försöken till skapandet av trovärdiga berättelser. Eller så är det hela bara påhittat, vilket många tror – men det gör inte en majoritet av planetens människor.

Troende som icketroende har alla bidragit med varierande bidrag – på gott och ont – i det som för människan leder framåt mot den ändamålsenliga utvecklingen.

Paul Lindberg, 2010

Andemeningen

Jesus säger: "Jahve har lagt orden i min mun", vilket var inspirationer från Gud. Jesus uppmanade oss att efterlikna honom i ansträngningarna för att hitta det meningsfulla livet, genom att modigt våga ta den obekväma vägen, med att söka sanningen för en större och ljusare verklighet – det som gäller uppståndelsen – Jesus kärnbudskap. Jesus uppmanade aldrig till verklighetsflykt, tvärtom, han manade för den annorlunda flykten till verkligheten.

Världsreligionernas innehåll har i de grundläggande värderingarna en påfallande samsyn och värdelära. Det gäller främst humanitetstanken kring *kärlek och rättvisa*, något slags ändamålsenlig *universallag*.

Tolkningarnas motsättningar blev allra störst inom respektive världsreligion – ett fenomen som skulle kunna ha sin ändamålsenliga betydelse. Och den betydelsen handlar om den dialektiska utvecklingsmotorn för tillblivelsen. Allt kan ifrågasättas och prövas, istället för ett okritiskt bifall av en oföränderlig fördumning.

Det har inte varit lätt att vara människa. Men människans prövningar kan i bästa fall få henne att växa. Och i perspektivet av var och ens tillblivelse, visar sig livets fullödiga mening inför möjligheten till en personlig uppståndelse.

Uppståndelsen är antagligen det allra svåraste för det sekulära samhället att kunna acceptera. För all del, det är det även för många troende människor också.

Uppståndelsen är det centrala i Jesu förkunnelse. Allt det Jesus predikade om, leder till kärnans orsakssammanhang för en personlig uppståndelsen. Det handlar om var och ens förhållningssätt i detta liv, inför denna möjlighet.

Förhållningssättet till Jesusbegreppets uppståndelse bör ses som en

möjlighet, mer än av en sekulär förklaringsgrund, eftersom det handlar om visdomens höjdpunkter, länkat med tankens kvantfysikaliska realiteter.

Skrifternas betydelse inom religionerna fick ofta mångfaldiga tolkningar, i något som kan beskrivas som *motsättningar*, men som med tiden kan resultera i *konsensus* – en utvecklingsprocess för ett högre medvetande kring livets mening.

Nu handlar inte detta på något sätt om ett "elitistiskt högre medvetande" – inte alls. Det handlar mer om den lyhörda fingertoppskänsligheten för våra medmänniskors grundläggande behov – medkänslan genom kärlek och rättvisa.

Förutsättningarna, bortom tolkningsrätten, krävde därför en allmän frihetlig andning – frihetsandan – bara för tillblivelsens och mångfaldens alla möjligheter. Medan däremot maktens företrädare krävde konformism och rättning i leden. Tron, enligt makten, skulle inte ifrågasättas, utan underställas. Gud blev vad makten bestämt, vilket alltså är ett hån och kränkning mot både Gud och människorna. Underkastelse minerar den fria tanken och livets meningsfullhet.

Makten var givetvis ett hån mot Gud och människorna. Därför att makten under solens gång gjorde de egna intressena till ersättning för den personliga Gudstron. Istället gjordes konformistiska tolkningar till påtvingade sanningar. Eller så gjordes exegetiska tillrättalägganden, för att mörka ursprungskällornas andemening.

Förståelsen och toleransen för olika skrifter har säkert heller inte varit någon lätt sak att ta ställning till. Därför är *känslan* för demokrati och tolerans en av hörnstenarna för möjligheterna att kunna finna största möjliga sanningskunskap, om bland annat alla de skrifter som förbjöds och brändes.

Det lär ha hittas omkring 30 läsbara evangelier, och åtskilliga fragment av olika skrifter, som alla är ett arv efter Jesus – och med ett samband med Jesus. Det finns även referenser till betydligt fler titlar, men som ännu inte har hittats. Förmodligen finns inte dessa skrifter kvar efter det att de brändes upp.

Kyrkofadern **Irenaeus** skrev i ett brev omkring år 180 att han själv, under sin tid, innehade några hundratals evangelietexter. Men, det var

främst han som frenetiskt sökte förstöra alla Jesuskrifter överallt där han kom åt.

Denna skrift om Profeten Jesus är däremot ett försök att belysa vår tids värderingar kring våra förfäders engagemang för att sprida Evangelium. Om skrifterna gynnar eller missgynnar diverse trosriktningar av idag är inte den primära frågan. Jesus konsekventa uttalanden om sanningen, vägen och livet är däremot det relevanta.

Grundbulten är enligt min mening den fria viljan, med en stor portion glädje och nyfikenhet i sökandet efter det som åter kan komma till kännedom. Nya perspektiv kan uppkomma i ljuset, som upplyser oss om allt det som ligger bakom och framför oss. Allt som dolts och mörkats kan åter bli synbar kännedom. Men sökandet ska aldrig leda till ett fundamentalistisk odlande av gångna tiders frågor och svar. Framtiden tillhör den sökande människan, som stiger in genom den öppna dörren för livet.

"Gud utgjuter sin ande över människorna. Era söner och döttrar skall profetera, unga och gamla skall se syner och ha drömmar. Över Gudstjänarna skall i de dagarna andens kraft utgjutas, och de skall profetera. Gud låter sällsamma ting visa sig och tecken på jorden av blod och eld, och moln av rök. Solen skall vändas i mörker, och månen i blod, innan Guds stora och strålande dag kommer. Men var och en som åkallar Guds namn skall räddas",

Profeten Joel, citerad av Petrus, enligt Apostlagärningarna.

"Många saker har Jesus sagt och gjort, och om de någonsin blir nedskrivna eller skildrade, tror jag inte att världen skulle rymma de skrift-rullar som då måste skrivas."

Uttalat av Petrus enligt Johannesevangeliet

"Gå ut och gör alla människor till lärjungar!"

Jesus, enligt Matteusevangeliet

I Jesu andemening, hittade människorna under samtiden och därefter, övertygelsen av att efterfölja hans meningsfulla ord och gärningar.

Troligtvis var Jesus lärjunge Tomas den förste av alla att sprida budskapet, och hans skrift kom av många att kallas Evangelium enligt Tomas.

I de fyra kanoniska evangelietexterna hänvisades till en ursprunglig källa, den så kallade Q-källan, där de reella sammanhangen av den dåtida närvaron utgår. Tomas var Jesus lärjunge, som först inte trodde att Jesus återuppstått, men som sedan blev övertygad. Jesus gör Tomas till sin jämlike, och den person som helt och fullt hade förstått hela Jesu andemening och glädjebudskapet till människorna.

Tomasevangeliet finns i dag, och är en trovärdig kristen urkund. Tomasevangeliet och de övriga fyra evangelieskrifterna står inte värdemässigt på något vis i motsättning till varandra – tvärtom. Enligt Lukas spred Petrus Tomas evangelium, vilket naturligtvis är tecknet på Tomas trovärdighet i en direkt anslutning till samtida händelser med Jesus. De fem evangelierna kompletterar varandra, och gör Jesus ord och gärningar mera fullkomliga – tillsammans bildas det heliga fem.

Det var troligtvis Markion som under mitten av 100-talet introducerade begreppet *evangelium* – glädjebudskapet, med benämningen enbart på Lukasevangeliet. Han anses själv ha redigerat om i olika skrifter, bland annat hos Lukas texter. Förändringar kan även ha gjorts i Apostlagärningarna, därför att Markion ville tillrättalägga en del av berättelserna om Paulus, med ett tolkningsföreträde istället för Jakob och Petrus. Dessa tillrättalägganden är knappast ett verk av Lukas.

Markion, en stormrik skeppsredare, kom med tiden att starta flera församlingar runt om i det romerska imperiet, och i dessa församlingar predikades endast Paulus texter, och i viss mån Lukas reviderade texter.

Markion, och flera andra med honom, insåg att Paulus var det redskap som kunde användas mot det framväxande hotet från Jesusintentionen. Han hävdade att det enbart var Paulus alla brev, samt en egenredigerad version av Lukas texter som skulle användas. Han avvisade även hela Gamla testamentet, romare som han var. Han menade att Paulus var fri från judisk påverkan, vilket inte alls var sant. Alla skrifter kring Jesus hade sin uppkomst helt och fullt ur judendomen.

Enligt Markion var testamentet efter Jesus detsamma som Paulus

hade skrivit, och något annat behövdes inte längre. Markion uteslöts ur den då kristna kyrkan, på grund av sin fabulösa inskränkthet. Men mycket av hans värderingar finns ännu kvar i den världsvida kyrkan, vilket aldrig gynnat Jesus innerliga glädjebudskap.

Direkt i anslutning till Jesus samtid och därefter, profeterade hans anhängare och spred glädjebudskapet, vilket alltså handlar om den möjliga uppståndelsen för var och en.

Att alla Jesusanhängarna skulle profetera och sprida budskapet hade de alltså blivit uppmanade att göra av Jesus själv, lärjungarna och senare av evangelisterna. Anhängarna gjorde antagligen allt vad de kunde förmå för att vara till lags. Och de lyckades med evangeliespridningen i det stora hela. Så föredömliga var dessa första anhängare, vilka utgjorde kärnan bland Jesus allra första anhängare.

Det var, enligt evangelisterna, omkring 120 anhängare till Jesus som omslöts av Guds andekraft. Sedan fortsatte profeterandet och missionerandet i århundraden. Egentligen borde det inte ha någon större betydelse av vem eller vilka som var först, rent principiellt, det är en bisak. Men eftersom det ändå är Jesusdomens historia, och med tanke på Jesus utsagor, kan det faktiskt vara så att de sista blir de första – vem vet.

I vår tid, med yttrandefrihet i många länder, kan vi profetera och ha åsikter om Gud och Jesus, och om de heliga skrifterna. Men så är inte fallet i alla länder. Och inte heller är det möjligt inom alla trossamfund eller olika kyrkor – inte ens i Sverige.

Poängen med att vara Jesusanhängare är att andas fritt!

Apokryferna

De nytestamentliga apokryferna, kom troligtvis alla till på uppmaningen från Jesus, i enlighet med ovanstående citat av Petrus och Jesus. Det troliga är att Tomasevangeliet är den allra första nedskrivna Jesusberättelsen. Och därefter, fram till början av 200-talet skrevs många hundratals, troligtvis tusentals skrifter, i Jesu anda och efterföljelse.

Det litterära innehållet handlade framförallt om glädjebudskapet och anknytningarna till Jesu värdelära, i enlighet med de allra första berättelserna (agrafa) och de skrivna evangelieskrifterna. Mycket av berättelserna grundades på den tidens muntliga traditioner, vilka nu medvetet skulle skrivas ned och manifesteras, för att säkerställas och spridas. Det handlade om den samtida vittnesbörden av dem som varit Jesus nära – fökjeslagarna och efterföljarna.

Evangelium utgörs i första hand av de fyra kanoniska skrifterna Marcus, Matteus, Lukas och Johannes. Men även de apokryfiska skrifterna, som alla tillsammans utgjorde spridningen av Jesu glädjebudskap – enligt Jesus vilja.

Dessa så kallade apokryfer bedömdes och beslutades av synoder (kyrkliga möten) under 200–300-talen för att ha kommit efter de fyra kanoniserade evangelierna. Den bedömningen kan delvis vara sann – men, i så fall med untandtag av Tomasevangeliet.

Tomas skrift är nämligen skriven av den enda evangelisten som själv varit Jesu följeslagare under händelseförloppen. De flesta skrifterna som skrevs på uppdrag av Jesus och Petrus är förhållandevis samtida och intimt förbundna med Jesusarvet i direkt anslutning till Jesu liv.

Jesus säger själv att ingenting kan gömmas, allt blir till sist uppenbart och åter synliggjort. Och Jesus ord är verkligen det som nu har uppenbarats, ord skrivna av hans allra första anhängare.

Det som hävdats i anslutning till beteckningen Evangelieum och Nytestamentliga apokryfer, har bland annat gällt åldersbestämningens klassificering i enlighet med lärofädernas vilja, århundradena efter Jesus. Den bestämningen behöver inte kristna människor alls vara slavar under, när nya sanningar sakta men säkert kommer i dagens ljus.

De som kom först, i enlighet med lärofäderna, skulle således utgöra det vinnande, grundat på konformistisk argumentering. Det gällde bestämmanderätten över vad som skulle anses vara först och bäst, till skillnad på det som bedömdes komma efter. Dessa ståndpunkter skulle ge högre dignitet, ju närmare skrifterna var till Jesus samtid.

Det ligger mycket i det naturligtvis, men inte helt och hållet – och inte nödvändigtvis med Jesus värderingar. Men denna konformistiska låsanordning mot föränderligheten, borde knappast längre ha någon större kvalitativ betydelse, eftersom det eftersträvansvärda trots allt borde gälla innehållets kvaliteter, och efterföljelsen av Jesus intentioner, vilket borde värdesättas som det mest legitima faktum.

Idag kan många troende göra sina egna bedömningar om sina favoritevangelier, vilket är ett tecken på att kyrkofäderna till slut inte fick sista ordet sagt i den levande kristna trosutvecklingen.

Kyrkofäderna skapade en medveten motsättning för att göra skillnad, mot dem som ville andas fritt, och inte frivilligt ville ställa sig i en totalitär och konformistisk underdånighet. Det gällde alla dem som inte godkände Herremännens övertagande över Jesus- och Gudstolkningen.

I skrifterna, framförallt i apokryferna, berättades genomgående om den självtänkande människans personliga möjligheter och relationer med Gud – genom bön, dialog och handlingar. Det var detta som gjorde kyrkofäderna rasande, de ville nämligen att den hierarkiska ordningen – uppifrån och ned – skulle utgöra den sanna vägen för den nya kristenheten.

Egentligen skulle kristendomen inte behöva haft dessa motsättningar, men verkligheten har alltså sett annorlunda ut.

I vår tid bestämmer människorna i någorlunda högre grad själva över sin tro och tolkningen över Jesusarvet. Det är inte längre tvingande att låta kyrkofäderna bestämma över vår tids tolkningar av vad vi vill bedöma var Guds ord och vilja. Det finns däremot kvardröjande

referenser till kyrkofädernas klassificeringar och regelverk, men som i praktiken inte längre håller i jämförelse med Jesus egna värdeord.

Den sanningssökande undersöker själv och hittar många gånger vad som söks – sök, och du skall finna.

I vår tid är det i hög grad framtiden som gör sig gällande. Det handlar mycket om tidsandan och livet – att vara eller inte vara, det är frågan.

Det kan för många vara svårt att rucka på invanda föreställningar om faktiska förhållanden. De som är uppväxta med den andliga modersmjölken rycks upp ur törnrosasömnen, och vaknar i ett ljus som bländar. Eller så tappas barndomstron på grund av alla förändringar.

Det är kanske inte så lätt. Men för många nyfikna människor är dagens kunskapsförändringar rena miraklet, att allt det Jesus predikade om, visar sig idag tillhöra realiteterna, och kan ses av dem med öppna ögon. Realiteterna i vår tid visar sig med Jesus i människans mitt.

En mängd skrifter som förfädernas Gudsfolk vittnade om för vår skull, har åter kommit till kännedom.

Alla skrifter håller kanske inte högsta klass, men är ändå vårt Jesus- arv, skrivna av dem som ville oss alla väl.

Nya Testamentet kom till under 200-talet och skrevs på koiné och arameiska, den tidens grekiska och syriska vardagsspråk i Mindre Asien.

Den äldsta texten i NT har tidigare ansetts vara av Paulus, Första Tessalonikerbrevet från 50-talet, och kanonisationen färdigställdes under 300-talet, alltså genom synoder, vilka var begränsade kyrkomöten sammankallade av tidens makthavare, och som bestämde vad som skulle anses vara rätt och fel.

Det definierades och beslutades att de kanoniska evangelierna skulle vara: Matteusevangeliet, Markusevangeliet, Lukasevangeliet och Johannesevangeliet.

Det var utan tvekan ett bra val. Men, det utslöt alla andra skrifter helt i onödan – det var inte bra. Och detta på grund av skrifternas innehåll, som störde makthavarnas hierarkiska värderingar över tolkningsrätten. Dessutom brändes och beslagtogs alla andra skrifter. Ja, det mördades på grund av dessa skrifter.

Makthavarna hade vid denna tid sin samhörighet knutet till dem som inte ville att människorna skall få ha en fri vilja. De eftersträvade istället att kunna lieras med kejsarmakten, för att låta den kristna kyrkan bli en kejsarkyrka, det som skulle komma att bli den romerska kejsardomen. Vad skulle Jesus ha sagt om detta?

Enligt Apostlagärningarna berättar Petrus följande:

”Ni känner till allt det som hänt i hela Judéen, med det som började i Galiléen, om Johannes predikande och döpare: att Jesus från Nasaret smordes av Gud med helig ande och kraft och hur han vandrade runt omkring och gjorde goda gärningar; hur han botade alla behövande, de som var under det ondans våld. Gud var med Jesus. Vi är vittnena av allt det han åstadkom i Judéen och i Jerusalem. Honom hängde de på en tortyrpåle och dödade. Men Gud återställde honom efter tre dagar och han visade sig för alla dem han kände, och de kunde vittna om honom, Guds utvalde. Han som vi åt och drack med efter hans uppståndelse från de döda. Det var Jesus som gav oss uppdraget att förkunna för folket och vittna om Guds bestämmelse över det att Jesus ska döma levande och döda. Var och en som tror på honom får syndernas förlåtelse genom hans namn. Om honom vittnar alla profeterna”

Mitt under Petrus predikan omslöt alla som hörde hans ord av helig ande.

De Nytestamentliga apokryfiska skrifterna är följande: Tomasevangeliet (se skrifter i Rikare Liv), Petrus-evangeliet, Judasevangeliet, Filiposevangeliet, Nikodemusevangeliet, Maria Magdalenas evangelium (se skriften i sista kapitlet i denna skrift), Tomas barndomsevangelium, Jakobs protoevangelium, Hebréerevangeliet, Egypterevangeliet, Nasaréerevangeliet och Sanningens evangelium (se skrifter i Rikare Liv).

Flera av ovanstående evangelier bör vara skrivna ungefär samtidigt med de fyra kanoniska evangelierna, och har ibland varierande teologiska beskrivningar.

Tomasevangeliet är sannolikt den skrift som ligger helt i linje med Jesus samtid. De andra skrifterna skrevs troligtvis en kort tid därefter. Andra av ovanstående skrifter skrevs under tidigt 100-tal, och några

skrevs ännu senare. De synoptiska evangelierna har ansetts utgöra de främsta källorna om berättelserna om Jesu liv. Medan den apokryfiska Tomasskriften berättar mer om Jesu värdeinnehåll.

I Johannesevangeliet är innehållet mer uttolkat och symboliskt, och därför ansetts svårare att bedöma historiskt. Johannes, är den av evangelisterna som verkar vara mest välinformerad, och kanske den med bästa uttolkningarna av Jesu andemening. En hel del av hans beskrivningar verkar träffsäkrare och stämma bättre än synoptikerna, enligt modern forskning.

Det som ifrågasatts av dem som tvivlar på exempelvis apokryfiska Tomasevangeliet, har bland annat argumenterat att Tomasevangeliet inte handlar så mycket om biografi, om Jesus levnad. Detta skulle enligt vissa kunna göra skriften av underordnad betydelse. Men det tvivlet är knappast trovärdigt.

Det stora med Tomasevangeliet är emellertid koncentrationen av de kärnfulla Jesusuttalandena. Det om något säger väl en hel del om både Jesus och Gud. Jesus innerligaste tankar, som formuleras i ord, som föder tankar för livets tillblivelse. Det är självaste Jesusdomen som beskrivs av Jesus själv, helt utan mellanhänder, eftersom Tomas endast ger koncentrerade refererat, utan egna tolkningar.

På detta vis förenas de fem evangelierna i en kompletterande förståelse av Jesus olika sidor och innehåll. Tillsammans ger de fem evangelierna en allsidig bild av hela fenomenet Jesus. Det kan förstås av dem med öppna ögon.

Under 300- och 400 talen kom Tomasevangeliet att benämnas som en gnostisk skrift i negativa nyanser. Benämningen användes tidigare av Augustinus, och som medvetet gjordes till negativ propaganda.

Ordet *gnosticism*, eller *gnostiker*, kommer av ordet *gnosis*, som helt enkelt betyder kunskap. Inom gnosticism fanns vid den tiden, vad vi i dag skulle kalla för akademiker, eller skolade och bildade människor. Det kan jämföras med dagens teologer, filosofer eller skriftställare och debattörer med flera. Intellectuella helt enkelt. Fördomar mot intellectuella finns än i dag.

Ordet gnostiker kom under den tidens propaganda att användas nedsättande, som en antiintellektualism mot de människor som bland

annat sökte kunskapen om Gud och betydelsen av Jesu utsagor. Att det fanns gnostiska tokerier i den romerska tidsandan är säkert sant, men var har det inte funnits överdrifter, fanatism och tokerier?

Augustinus gjorde propagandistiska perspektivbyten kring ovanstående ords betydelse, och lade nya negativa betydelser i dessa ord. Allt för att propagandistiskt söka krossa dem som inte underställde sig maktens ordning.

Jesuanhängarna vid de första århundradena var knappast lydiga till den romerska kejsardomen. Augustinus däremot var en karriärsökande romare, enligt honom själv, och hamnade till slut i det som skulle bli den nya romerska kejsarkyrkan, som den mest avgudade av kyrkofäder.

Det utmärkande för gnostikerna var deras värderingar om ljusets sfär, det vill helt enkelt säga förhoppningarna om ett ljusare och godare samhälle för alla att leva i. Det handlade om motståndet mot exempelvis slaveri och furstarnas oerhörda grymhet, mot den stora folkmassan.

Mot den ljusa sfärens förhoppningar stod alltså den mörka verkligheten som utgjorde Mammons världsordning, i enlighet med Jesus utsagor. Gnostiker utgjorde ingen organiserad rörelse utan mer ett begrepp om bildade, samtalande och sökande människor.

Q-källan kan utgöras av Tomasevangeliet – det mesta tyder på det. Q-källan är den förmodade ursprungskällan kring berättelseunderlaget om Jesus innerliga värdeord. Mot denna möjlighet står vissa hypoteser som försöker senarelägga Tomasevangeliets uppkomst, för att minska skriftens möjligheter till att kunna utgöra Q-källan.

Men denna hypotetiska senareläggning leder då till frågan om och när tidsbestämningen i så fall kan göras? Och då övergår det hypotetiska senareläggandet till rena spekulationer, som motsätter det som redan framgår i de kanoniska evangelierna, av allt det som handlar om Tomas. Sammantaget säger de kanoniska evangelierna att Jesus godkände Tomas därför att han förstått Jesus helt och fullt, och gjordes till Jesus jämlike. Och därefter tycks alla de övriga lärjungarna ha givit sitt oreserverade stöd för Tomas.

Q-källan räknas allmänt som källskriften, den huvudsakliga källan av det som handlar om Jesus uttalade ord, vilka både Matteus och Markus anses ha använt utöver Markusevangeliet.

Alltså: eftersom Tomas var med Jesus under alla hans predikningar i det stora hela, och med egenskapen av en central person i handlingen, och med betydelsen Jesus gav honom, så kan man av den anledningen, delvis i varje fall, ta Tomas som Q-källan på största allvar.

Därutöver faller det mesta på plats på grund av lingvistisk kronologi, i tiden och händelserna, och i de uttalade orden som kopplar olika sammanhang till helheter, och därmed till trovärdiga indicier, vilka leder till bevis. Av detta kan ett ganska säkert fastställande av Tomas, som den huvudsakliga ursprungskällan, alltså någon gång under 30-40-talen. Det bör rimligtvis ha varit innan Tomas reste till Indien.

Den äldsta skriften i Nya Testamentet har ansetts vara Paulus brev till Thessalonikerna. Det är visserligen ingen evangelietext, utan beskriver Paulus brev till en församling. Paulus berättar inte någonting om Jesus, han berättar mer om sig själv och hur han tolkar Jesus. Det gör han i enlighet med sina egna åsikter.

Eftersom Paulus anser sig förstått Jesus bäst, och är som Jesus, då kan det aldrig bli fel om också församlingarna tar efter Paulus. Alltså att ta efter Paulus istället för att ta efter Jesus själv.

Samtidigt kan vi läsa i Paulus skrifter, om hur noga han är med att poängtera att hans ord är hans egna, och inte kommer från Gud. Dessa förbehåll gör Paulus på många ställen i sina texter.

Dessa ärliga ord har glömts av en stor mängd kristna fundamentalister – de som anser att Bibeln enbart är Guds ord. Just med liknande fundamentalistiska ståndpunkter kom vissa fariséer i konflikt med Jesus. Fariséerna var många gånger fundamentalister, som vi kan se i berättelserna om Jesus.

Paulus måste trots allt ha vetat en hel del om Jesus, eftersom han tidigare förföljt, arresterat och låtit mörda Jesusanhängarna. Men han visar tydligt i alla sina brev att han saknar den elementära, personkunskapen, och den rätta förståelsen av det innerliga från Jesus predikningar. Och det är ju inte så konstigt. Paulus bekämpade Jesusanhängarna, och färgades naturligtvis av motviljan till Jesus. Detta berör

aldrig fundamentalister i deras ståndpunkter.

Paulus sökte istället tillrättalägga, och gjorde sig till uttolkare av Jesu värdelära. Mycket talar ändå för att Paulus måste ha utgått från Tomasskriften, som enda nedskrivna och tillgängliga urkälla vid denna tid, förutom de agrafa, eller muntliga berättelserna.

Paulus var inte själv främmande för vare sig gnosticism, eller av olika intellektuella spörsmål. Han var själv intellektuell och bildad.

Jesus tankeformuleringar som vi hittar i Tomasevangeliet är däremot av ett kvalitativt annat slag än vad som var vanligt vid den tidens traditioner. Jesus var under hela sin gärning minst sagt gåtfull, vilket han själv berättar om.

Förståelsen av Tomasevangeliet handlade inte alls om elitistisk förmåga, utan mer om de invigda lärjungarnas erfarenheter av Jesus. Och den erfarenheten hade inte Paulus, eftersom han tidigare hatat och förföljt Jesusrörelsen.

De som tror att Paulus motvilja mot Jesusrörelsen klingade av med tiden, har rätt till viss del, men borde förstå att ränderna aldrig helt och fullt gick ur denne självsutnämnde apostel.

Tomas Jesuskrift var, troligtvis, den enda skrivna kunskap om Jesus vid den tiden. När däremot de övriga evangelisterna något senare skrevs ned, så grundade de sina texter på samtida kännedom, traderingar och Tomasskriften, i anslutningen till den tidigaste Jesusrörelsen. Och många borde naturligtvis ha känt till Tomas och hans skrift om Jesus, och låtit kopiera Tomas skrift. Tiden vi här befinner oss i är direkt efter Jesus försvinnande – en tid som leder till stora turbulenta förändringar i Jesusrörelsens närhet.

Att vara i världen, men inte av den, tycks ha varit Jesus grundläggande livsimpuls.

Debatten

Debatten om Gud har under kristenhetens hela historia haft en ständig polemik, men som också utgjort förutsättningarna för kristendomens utveckling och framsteg. Den processen har varit kantad av stora lidanden, obekväm existentiell tillvaro och osäkerheten för överlevnad. Men Jesus lära har överlevt, trots alla försök att göra honom obetydlig.

Oftast har det humanitära tänkandet varit orsak till polemiken, mot de totalitära makthavarnas avskyvärda orättvisor under den historiska eran. Det gäller även feodalmaktens kidnappning av både kyrkan och människornas tro. Debatten om Gud tillhör tillblivelsens självklara processer. Det var ju faktiskt så som Jesus själv gjorde världshistoria.

Här nedan följer några axplock av citat och urklipp från den svenska gudsdebatten av i dag. Den debatten liknar tidigare motsättningar under historiens gång, och har inte varit speciellt kärleksfull. Irritationen över andras ståndpunkter har oftast fått gå före lyhördheten för tolerans och förståelse för andras värderingar.

Det märks ganska väl att det i debattens hetta tycks handla om oviljan till kunskapen kring varandras olika ståndpunkter. Var och en begränsar sig till den egna erfarenheten, tycks det.

Många vill säkert väl, utifrån sina egna förklaringar, från redan inrutade ståndpunkter, och bara på de egna villkoren.

Axplock och referat från olika källor, bland andra Newsmill med flera.

Alf Svensson skriver i Newsmill om sin kristna tro: "I vårt land, för att nu inte säga i vår vrå av världen, har en del opinionsbildare krängt på oss uppfattningen att det skulle vara mer förenligt med högt IQ att förneka Guds existens än att tro på den. Den sekulära fundamentalismen har i många kolumner och på många kultursidor tagit över den

religiösa fundamentalismen. Högljutt hävdas det att Gud inte finns. Kanske är det så att de som anser att han finns automatiskt känner ett stråk av ödmjukhet och undran dra över tillvaron och därför inte behöver höja rösten så till den grad som de som tror på ingenting ofta gör.”

”Ingen person i världen – Napoleon, Mao, Churchill, Obama, Bach, da Vinci, Galilei – har eller kommer någonsin att få det intresse, den uppmärksamhet som Jesus fått och får. Jesus, som verkade ett par år i en avlägsen bygd utan kommunikationsmöjligheter och utan kapital är världshistoriens mest fascinerande person. Många har använt honom för egen självhävdelse och i rent egocentriska tilltag. Och dylikt är i och för sig inte ett ovanligt tilltag hos oss människor. Vi vill ju så gärna vara större än vi är.

Det förvånar inte om det runtom i vårt land finns personer som anser att de ska känna sig undermåliga för att de tror på Gud och kallar sig kristna. Men rader av Nobelpristagare – och det är väl inte precis personer som är svaga i förnuftet och kunskapen – är gudstroende.”

Bengt Malmgen skriver: ”En del ateistiska rationalister kommer nog alltid att betrakta troende människor som vidskepliga och oförnuftiga, precis som troende människor kommer att betrakta ateistiska rationalister som hopplöst insnöade i sin rationalism och därmed missande väsentliga dimensioner i livet.

Religion och vetenskap står inte i motsatsförhållande till varandra, de representerar helt enkelt två olika sfärer av den mänskliga erfarenheten. Tron och förnuftet motsäger inte varandra. Man kan inte bevisa eller motbevisa Guds existens med vetenskap eller förnuft, men tron kan bli föremål för reflektion grundad på förnuft och vetenskap.”

Carl Ingemar Dagman skriver: ”Hellre ärliga ateister än hycklande bibelbekännare. Det må vara sant att ateister i allmänhet tar avstånd från sådant de inte känner till eller ens försökt sätta sig in i, men det finns också framstående exempel på människor som ägnat mycket tid åt Bibeln men likväl kallar sig ateister.

Som bibeltroende kristen är det beklämmande att se hur kristenheten som helhet betraktad gång på gång ändrar i det som de ändå för

syns skull kallar Guds ord. Det är naturligtvis totalt ohållbart. Om Guds ord ÄR Guds ord så är det otänkbart att ändra i det Gud befäller och förbjuder. Och ändå gör man det ständigt. Kvinnans underordning är upphävd i nästintill samtliga kyrkor i Sverige – och ändå är just underordning och lydnad ett av huvudämnena både i Gamla och Nya testamentet i motsats till uppror och olydnad som är ursynen.

Kvinnans underordning motiveras i Nya testamentet med att det var så i Skapelsen redan före syndafallet. Observera att inte ett ord sägs om att pådyvla utomstående detta synsätt, tvärtom. Det gäller – som all kristen etik – de kristna och inga andra.

Allt som står är menat bokstavligt om inte annat framgår, många kristna vänder upp och ner på det för att undkomma anstöt. Det är inte kristet. När det gäller motståndet mot homosexualitet i kristenheten, så motiveras det utifrån Skriften, och det med rätta. Här finns inget utrymme för nytolkning. Och ändå är det så som Jonas Gardell och andra säger: De skyller på Gud!#

Carl Norberg skriver om den intellektuella nödtorften: "Den intellektuella samhällseliten, som nu uppges i en alltmera ökande omfattning hemfalla åt religiösa dogmer, synes dock vara ordentligt förhindrad till sitt eget fria tänkande, och skall väl i detta snarast betraktas utifrån mycket speciella omständigheter och perspektiv avseende sina eventuella intellektuella prestanda.

Ibland jungfrufödsalar, heliga andar, brinnande buskar och allehanda mycket obskyra svårförklarligheter, så fortsätter detta spektakel fram igenom historiens förlopp, och knappast någon enda individ anser att detta sker genom någon särskild individs egna vilja, ja utom guds då förstås, för det vore ju förmätet att påstå att det var någon annan som aktivt drev frågan.

Att det i religiösa sammanhang skrivs i luftigt format, kan också läsas som att torftig förståelse råder i betraktelsen. Om denna beskrivna intellektuella elit som nu hänger sig åt religiöst anfäktande, skall utgöra exponenten för den svenska befolkningen genom sin representation, så torde det i alla händelser vara en exemplarisk bild, för avhållsamhet ifrån intellektuellt övermod.

Religion är ett styrmedel som låtit utgöra förklaringen till det som inte människan genom historien har kunnat sätta sin logiska förståelse på, och därmed ställer sig oförstående till, så att kalla religion för oförstånd har en viss poäng.”

Christer Sturmark (Humanisterna) skriver om att kultureliten blundar för kristendomens brott: ”Men vurmandet för religion i allmänhet, kristendom isynnerhet och Jesus i extra synnerhet tycks öka. Vi lever alldeles uppenbart i ett skensekulärt Sverige.

Visionen om det sekulära samhället är bara ett bländverk, vilket nu är tydligare än någonsin i den svenska kultur- och samhällsdebatten. Denna skensekularism tar sig ibland obehagliga uttryck, som när fyra polismän hämtar en barnläkare som anklagas för mord på ett 25 veckors svårt hjärnskadat spädbarn, eller i den plågsamma tystnad som inträder i debatten när FN den 26 mars antar en resolution som syftar till att göra religionskritik till ett brott.

När det gäller kristendomen, som det svenska kulturetablissemanget nu tycks lockas alltmer av, är det viktigt att inse att den inte representeras av den liberaliserade Svenska kyrkan. Snarare är Svenska kyrkans kristendom en liten marginaliserad ”avart” av kristendomen i världen. Visserligen avvikelser i positiv riktning, men på inget sätt karakteristisk.

Religioner måste bedömas i sin helhet, som summan av sina positiva och negativa effekter. Den mest utbredda och snabbast växande formen av kristendom i världen är sannerligen ingen ”lättmjölkvariant”.

Det är en konservativ och fördömande religion som ser homosexualitet som något ont och syndigt, som ser kvinnor som underlägsna män och förvägrar dem rätten till sin kroppsliga integritet.

Den evangelikala kreationiströrelserna i USA ger en fingervisning om kristendomens internationella ansikte. Det gör också Vatikanens ställningstaganden under de senaste månaderna: fördömanden av homosexualitet och feminism, envetet motstånd mot kondomer i kampen mot HIV och stöd för bannlysningen i Brasilien av en mamma och några läkare som lät en nioårig flicka, gravid efter en våldtäkt av styvfadern, genomgå en abort.

Det vore på sin plats att den svenska kultureliten vågade möta kristendomens sanna ansikte i världen.”

Göran Rosenberg skriver på DN:s ledarsida att Gud är inte död: ”De som propagerar för ateism anser sig naturligtvis inte alls propagera för en religion utan för raka motsatsen. De anser att religionen bygger på irrationell tro medan förnekandet av religionen bygger på rationellt vetande. Ateister tror sig veta att de frågor som religionen försöker svara på (om tillvarons ursprung, mål och mening), redan är besvarade eller kommer att besvaras av förnuft och vetenskap”.

Daniel Lundberg skriver om att religioner kan inte begå brott: ”Idéer och tankekonstruktioner är inte besjälade (i den bemärkelsen att de har ett medvetande). De är inga levande entiteter som kan utföra handlingar, till exempel brott. Detta behöver man inte hålla med mig om, men då ligger inte bevisbördan på min sida, utan det är Sturmark som måste bevisa att något övernaturligt föreligger: en kristendom som är ett kännande moraliskt subjekt som kan ställas till svars och anklagas för saker och ting.

Människan är alltid den som begår illdåd eller hjäletedåd. Vi lurar oss själva när vi tror att religioner, ideologier och skrifter äger någon som helst relevans. Avgörande för vilken religion vi väljer och huruvida vi blir fundamentalister, ateister, liberalteologer, fanatiker eller mystiker beror på vår egna unika psykologi. Vår gudsbild är alltid en spegelbild av oss själva. Anser man att begreppet Gud är lika meningslöst att prata om som en osynlig tomte, så finns där ändå alltid en personlig bild av vilka egenskaper denna meningslösa sagofigur besitter.

Humanisterna tycks tro att kristendomen antingen är sann eller falsk och att man ska samtala med utgångspunkt från denna premis. Riktigt så enkelt är det inte. Man behöver inte tro på ett ord av det som står i bibeln för att ha ett levande kristet liv. Det går att använda bibeln som dasspapper och snyta sig i bilder av Jesus och samtidigt leva ett mer vitalt kristet liv än vilken pingstvän som helst. Många blir kristna på grund av olika anledningar.

För mig är det upplevelsedimensionen som är navet i alla religioner.

När man sedan rakat bort alla överflödiga teoretiska överbyggnader (all teologi och religiösa skrifter) så har man bara kvar den rena religionen. I samma ögonblick då ren "religion" uppnås, så faller begreppet sönder och det blir onödigt/felaktigt att använda något ord för att beskriva det. När någon blir sann kristen upphör hon att vara kristen."

Det skrevs att: "Lena Andersson, den militante ateisten och författaren återigen är ute och simmar på djupt vatten. Denna gång i form av en skakig och logiskt haltande artikel på Newsmill. Jag är i och för sig inte förvånad över det sistnämnda eftersom bristen på logik har varit kännetecknande för Lena Anderssons åsikter. Nu är det riktigt illa eftersom artikeln är i total avsaknad av ett enda tänkvärt argument. Retoriken följer den föga övertygande stil som på senare tid präglat svenska företrädare för ateismen. Kristendomen kritiseras enbart utifrån ateisternas egna monopolanspråk som sanningens och förnuftets budbärare. Några argument som skulle kunna ge tyngd för deras anspråk saknas självklart helt. Lena Andersson skriver bl a:

'Alla moderna människor förstår att kristendomen är en mytologi och en motstridig morallära, och inte giltig som beskrivning av tillvarons beskaffenhet – annat än helt bildligt.'

Lena Andersson låter bli att definiera det hon avser med 'moderna människor', men tydligen avser hon människor med samma åsikter som hon. Om vi väljer att inte låta oss luras av denna totalitära och enfaldiga definition utan låter samtliga nu levande människor, oavsett åsikt, omfattas av hennes påstående ser vi för det första att många moderna människor väljer att se kristendomen som både sann och enhetlig. Kristendomen är för dem dessutom en både trovärdig och sann beskrivning av tillvarons beskaffenhet, faktiskt den enda *hållbara* beskrivningen av tillvarons beskaffenhet. Kristendomen kan exempelvis besvara frågor som varför någonting överhuvudtaget existerar och varför det finns en absolut moral, något som helt ligger utanför Lena Anderssons ateistiska begreppsvärld.

Ett av de mäktigaste anspråk som Jesus gör finns beskrivet i Johannevangeliets 14 kap. vers 6: *"Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig"*.

Enrique Vera Ibanez skriver: "Den svenska intelligentian är lite sent ute: Det har varit tabu att tro på högre makter och samtidigt vara akademiker. Vi har lärt oss på högskolor och universitet att vetenskap och Gud eller religion är oeniga. Vilken osanning! Alla religioner söker samma sak som vetenskap: sanning, kunskap, den metafysiska verkligheten.

Sedan Albert Einstein har det blivit en ordentlig skiftning i den akademiska tänkande, positivismen, som sedan förstärktes med Thomas Kuhns berömda tes: *The Structure of Scientific Revolutions* med termer som *normal science* och *paradigm shifts*.

Som bekant, Einstein var troende (*Gud spelar ej tärningar*) och sedan hans relativitetsteori accepterades, har alltmer fysiker och akademiker blivit troende. I en undersökning som jag läste för några år sedan var fysikerna den akademiska gruppen som mest trodde på Gud, i andra plats kom prästerna! Nu måste vi skilja mellan Jesus och Gud. Jag är helt övertygad att för prästerna är Gud och Jesus samma entitet men inte för fysikerna. Varför har det blivit så?

Har akademikerna blivit frälsta? Absolut inte. Faktum är att de nya kunskaperna om kosmos, kvantum-, makro- och mikrofysik har visat sig i stort överensstämma med gamla heliga skrifter och med religioner som hinduismen och buddhismen eller varianter av dessa. Ta för exempel Einsteins berömda formeln: $E=M*C*C$ vilken säger att allt är energi. Detta kan man jämföra med att i de heliga skrifterna sägs det att Gud är energi och om allt har samma ursprung, **Big Bang**, måste allt vara energi."

Karin Långström Vinge menar att kyrkan inte kan be om ursäkt för allt mellan himmel och jord: "Christer Sturmark menar att Humanisternas huvudärende är att ta ställning för yttrandefrihet och människors rätt att slippa religiöst förtryck. Någon i Svenska kyrkans biskopsmöte eller kyrkomöte som inte håller med? Någon pingstvän? Någon av imamerna i Rosengård? Vad sedan yttrandefrihet och religiöst förtryck innebär, bör nogsam definieras.

Häromdagen gick jag förbi en busskur prydd med en reklamskylt

med en till synes fyrtioårig kvinna i bikini och tonårskropp, och på andra sidan vägen gick en mörkhyad kvinna i heltäckande kläder. Jag undrar, vem av dem lever under störst förtryck?

Självklart ska människor få slippa religion. Självklart ska människor få slippa kultur. Men oavsett vad vi tycker om den, så måste vi förhålla oss till den. Man kan inte avskaffa religion, lika lite som man kan avskaffa kultur. I många fall är kulturen och religionen så intimt sammansvetsade att det är svårt att tänka sig den ena utan den andra.

Christer Sturmark har rätt i att det i samhällsdebatten har skett en förskjutning mot en mer positiv syn på kyrka och kristendom. Gardells bok får uppmärksamhet och kyrkans företrädare efterfrågas i olika sammanhang. Vi ska inte tro att folk är dumma, de flesta förstår skillnaden mellan extrem fundamentalism och en sund vardagstro. I vilket fall – om vi nu både humanister och gudstroende vill en bättre värld – varför inte samarbeta? Varför inte ta ett steg framåt och vara visionära och aktiva, istället för att låsa fast oss i gamla synder?”

Kerstin Vinterhed tror att kristendomens uppsving bland intellektuella handlar om en vördnad inför tillvaron i den moderna tiden, där kyrkan är den självklara hemvisten.

”Då man upplever hurudan denne Gud är, han som ser ner i djupet och hjälper just de fattiga, föraktade, eländiga, jämmerliga, övergivna och dem som ingenting är, då blir Han oss så innerligt kär, då flödar hjärtat över av fröjd och hoppar och dansar i den stora glädjen som Gud ger”

Detta Luthercitat säger det mesta om mitt förhållande till Gud, såsom han framträder i den kristna tron. Religion är ingen intellektuell verksamhet och kyrkan ingen förening bland andra. Svenska kyrkan är en folkkyrka med låga trösklar dit alla är välkomna. Inga prestationer behövs. Du är människa, det räcker.

Just idag, när jag skriver detta, den 8 april 2009, läser jag i en artikel av specialisten på barns hjärna och utveckling, professor Hugo Lagercrantz, att religionen är medfödd hos människan. Ja, kanske det.

Men jag tror vi får nöja oss med att instämma med Kant när han säger att två ting fyller honom med vördnad, stjärnhimlen ovanför mig

och samvetet inom mig. Det är grunden för religionens fäste hos människor.”

Lena Andersson skriver, hellre bokstavstroende kristna än förljugna nytolkningar av Bibeln: ”Man får dom ateister man förtjänar. Men det är inget hälsotecken att ateisterna är så okunniga om det de vill ta avstånd från,” sa teologen Ola Sigurdsson i radions Teologiska rummet häromdagen, med hänvisning till vetenskapspedagogen Richard Dawkins.

För min del betonar Dawkins för starkt det biologiska och naturvetenskapliga på bekostnad av allt annat som är människan och livet, men att kalla honom okunnig är inte seriöst. Att Dawkins inte går i dialog med teologins sofismer som av nöd utvecklats ur vederlagd empiri, beror givetvis inte på kunskapsbrist utan på att han inte räknar som relevant det som emanerar ur felaktiga antaganden.

Teologerna ska nog akta sig för att använda bibeln i syfte att hamna rätt i samtidens idéer. Bibelns barlast av sådant som talar emot är alltför tung och skrymmande. De bibelord som inte låter alltigenom bra för den moderna människan betyder alltid något annat.

Kristendomen har varit skicklig på att fånga upp människans ångest för de yttersta tingen, på att skapa ritualer och ett kraftfullt språk för själens rörelser.

I den sekulära sfären har det länge funnits en stumhet och en tafatthet inför existentiella frågor, och man har klenmodigt överlätit dem på kyrkan. Det går emellertid utmärkt att vara i nära kontakt med och förfina sin kännedom om människans psykiska grundvillkor, existensen, moralen, psyket, kärleken, skulden, skammen, ångern, försöningen och botgöringen utan att hänga upp funderingarna på Gud och Jesus eller någon annan religion.

Kristendomen har i vår kultur tydliggjort dessa företeelser, på gott och ont, men om alla religioner försvann över en natt eller aldrig hade uppstått skulle människan likväl ägna sig åt sådana grubblerier, för de är de djupast mänskliga. Vi skulle förmodligen till och med uppfinna ett ord för en tänkt skapare, trots att vi inte trodde på en sådan, därför att det är effektfullt som poetisk sammanfattning och bild.”

Martin Lind skriver: "Kyrkan är världens första och största internationella. Kyrkan är per definition global, överskridande. Protesterna har sina rötter i en befogad rädsla för ett globalt nätverk av rikemansländer där den fattiga världen utestängs. Som EU-vän är jag oroad av tendenserna till Festung Europa. Men är mer oroad av de globala regler för handel och valutaspekulationer som idag tillåts gälla. Det är inte ansvarigt att ett helt lands framsteg ska kunna omintetgöras av några timmars globala ekonomiska transaktioner.

Kyrkan är den egentliga globaliseringsvännen. Men då måste alla vara med. Då måste det verkligen röra sig om ansvariga handlingar för alla, inte för vissa på andras bekostnad. För att gynna den verkliga globaliseringen ställer sig många kristna kritiska till den begränsade globaliseringen vi nu ser som tendens, att utestänga den fattiga världen.

En annan sak är att protester måste genomföras med respekt för människans värde. Grova våldshandlingar hör inte hemma i protesten mot rikemansglobaliseringen. Ändamålet helgar inte medlen.

Millenniemalet att halvera fattigdomen 2015, gott och väl. Men otillräckligt och hittills svagt förankrat."

Sivert Aldenryd menar att religionen och vetenskapen numera är goda vänner: "Humanisterna undviker inte bara den verkligt intressanta forskningen för att istället pusha den nattståndne biologisten Richard Dawkins religionshat – de saknar själva allt intresse av att förstå religionens kärnvärden. Och vad är mer improduktivt än att som Humanisterna gör, falla in i den kristna korstågsmentaliteten och söka värva folk för att "erövra" resten av världen med vår sekulära och överlägsna lära? Detta är inte år 1200 utan tiden att bevisa sin egen vuxenhet via den typ av dialog som först i grundläggande sympati läst in den andra parten och därigenom etablerat en rimlig bild av lägets möjligheter.

Det vilar kort och gott något av orealistisk, nästan studentikos luftbubblemidealism över hela det sekulära projektet Humanisterna. Det värsta som kunde hända var att de gick ut för att "rädda världen"...

Är det något jag efterlyser hos Humanisterna så är det en grundkurs i psykologisk sensibilitet i dessa frågor. "

Ulla Johansson vill befria skolan från religiös indoktrinering: "Idag har kristendomen på nytt erövrat de svenska intellektuellas sinnen. En period tidigare dominerade ju New Age med shamaner, kontakt med andevärldar och beundran för indiska gurus. Även buddhism var chic. Nu istället en kristendom innebärande en sliten och fattig "Jesus" med dålig tandstatus. En proletär i ett av Rom behärskat västasien. De intellektuella har fått för sig att man kommer närmare de arbetslösa och ekonomiskt utslagna om man har sällskap med en proletärt förklädd gud. Bort med guldbroderade mantlar så blir närheten större. En gud lika fattig och utsatt som de som lever i "utanförskap". Människorna i förorterna kan be till denne nyfattige "Jesus" och han frälser dem ur arbetslösheten och utanförskapet.

Dessa egendomliga tankevärldar som frodas hos den intellektuella eliten lyfts fram av media och dominerar bokrecensioner och religionsanalyser. Tas på stort allvar. Kristen ideologi kan med denna mediala uppbackning verkligen nå ut. Vi glömmer den ekonomiska krisen och ägnar oss åt diskussioner om "gud" finns. Om "Jesus" existerat historiskt sett. De intellektuella ältar kring "guden" och sina "själar". En god vän till mig brukar ibland undrar om ett stupiditetsvirus spritts ut över landet.

De kristna intellektuella syns och hörs, flödar ut i medias intervjuer och recenserar varandras kristna arbeten. Ideologin har framgång.

Borde inte någon slags hederlighet och rest av klarsyn ändå få dem att ta avstånd från "Skolpräster" och "Bibeläventyr"? Ta avstånd från hela missioneringen. Där Svenska Kyrkan använder resterna av sin gamla maktställning."

Paul Lindberg skriver om arternas kamp och bilogism: "Att den tidigare reaktionära kyrkan kunde köras över av darwinismen gör den inte mer sann och vetenskaplig, enligt en hel del av världens biologer.

Att se följderna av 'artkampens' värderingar är inte alls svårt: egoism och girighet som någonting naturligt, föraktet för svaghet, och oviljan till solidaritet för de behövande; ålderssegregation, ojämlika människovärden, rasism och hårdnande arbetskonkurrens; ständigt utnyttjande av vissa grupper, klasskillnad i stället för jämlikhet, män-

niskan är sig själv nog – sin egen lyckas smed, och så vidare.

Människans utveckling har däremot sett sina bästa resultat när hon hittar sig själv genom konstruktiva samarbeten, vilket lett till utvecklingens största framgångar. Aldrig genom egoism i någon form. Teserna om arternas kamp har oftast resulterat till ståndpunkter om vad som är "naturligt" och "normalt". Konsekvenserna av detta har skadat och misshandlat många människor.

De bruna teserna om arternas kamp har gått som en brutal tråd genom ideologierna. Och dessa teser har aldrig gynnat folkflertalen – vare sig den demokratiska utvecklingen eller den vetenskapliga förståelsen över livets utveckling.

Enligt min mening är det ondskan, i stället för kärleken, som gynnas av teserna om arternas kamp. Något annat värde kan inte urskiljas."

Skrifterna

Maria Magdalenas Evangelium

"... kommer materien (världen) då att försvinna?

(Frälsaren svarade:) – Allt skapat, och allt levande som finns till, sker i relationen med varandra och Alltet. Livet får sin upplösning in i materiens minsta beståndsdelar, för sitt innersta väsens skull (rena energier). Lyssna, så att ni rätt förstår.

Petrus sade: – Du har förklarat allt för oss, tala då om för oss vad som är synd?

Frälsaren sade: – Synd är misstagen ni gör, och därför missar målet, vilket leder till skada för allt och alla. Det goda kom mitt ibland er, för nya möjligheters skull, till att åter bli var och ens egendom.

Frälsaren sade vidare: – Därför dör ni (för livets skull). De med (känsla för livet) förstår. ... lidandet orsakas av brister om kunskapen för kärleksfullheten. Disharmoni och vilsenhet ta istället över i hela dess omfattning.

Till er säger jag: – Var inte modfälda, men om ni ändå tappar modet, låt då istället frälsningen åter igen ge er ny fason och mod. Lyssna, ni som har öron att höra med.

Frälsaren hälsade farväl till alla och sade: – Frid med er. Jag ber er, ta emot min frid! Låt er inte vilseledas av dem med orden 'Hör på mig!' eller 'Så här är det!'. Frälsningen finns nu inom er! De som söker kommer att finna frälsningen. Sprid Frälsarens ord om Himmelriket. Men bestäm inte över andra ... Gör dig inte själv till lagstiftare! Och gör dig inte själv bunden av dina egna lagar, för de är inte av Gud!

När Frälsaren sagt allt detta gick han bort.

Efter bortgången grät alla och sörjde honom. Och de sade: – Vi kan inte gå till hedningarna och berätta om Evangelium, när inte Frälsaren själv räddades. Hur ska då vi kunna räddas?

Då reste sig Maria Magdalena upp, och hon sade: – Gråt inte! Ni be-

höver inte oroa er, ty Guds nåd är med er och räddar er alla. Prisa istället Frälsarens föredömlighet, han skolade oss alla till människor, och vi fann livet.

Efter Marias tal, lättade sorgen och de tog åter upp Jesus levande ord och diskuterade dem.

Petrus sade till Maria: – Jesus älskade dig mer än några andra kvinnor. Minns du några av Frälsarens uttalade ord till dig? Det du känner till, men som vi inte har hört.

Maria sade: – Det fördolda skall jag berätta för er. Jag såg Frälsaren i en syn och pratade till honom, och sade till honom: – Du finns i dag som i en syn.

Och han svarade mig: – Du är inte alls rädd när du ser mig. Där sinnet är, där finns jag.

Maria sade: – Du, som ser min syn, ser du då genom själen eller genom anden?

Frälsaren sade: – Jag ser varken genom själen eller genom anden, utan det är Guds sinne, som är mellan oss två och som ser synen och gör det möjligt även för oss.”

“... det. Och Begäret sade: – Jag såg inte att du böjde dig ner, men nu ser jag att du rest dig upp. Varför talar du inte sanning när du hör till mig?

Själen svarade: – Jag såg dig. Men du såg inte mig, eller så kände du inte igen mig. Jag var din klädnad, men du kände inte igen mig. När själen sagt detta, fortsatte den, fylld av glädje.

Vid den tredje makten, med namnet Okunnighet, frågades själen: – Vart är du på väg? Du som är bunden vid ondskan.

– Döm inte, sade själen. Varför dömer du mig när jag inte har dömt dig? Jag har själv varit bunden, utan att själv ha bundit. Inte heller var jag känd, men jag förstod att allt har sitt slut, både det jordiska och det himmelska.

Själen lämnade därefter den tredje makten och steg uppåt, och fick se fjärde makten med sina sju skepnader. Första skepnaden är mörkret, det andra är begäret, det tredje är okunnigheten, det fjärde är vållandet till döden, det femte är köttet, det sjätte är köttets rasande vishet, det

sjunde är den vredgade visheten. Detta är vredens sju skepnader.

De frågade själen: – Var kommer du ifrån, och vart ska du, din himlarövrare?

Själen svarade: – Det som bundit mig har dödats, och det inskränkta (ohållbara) inom mig har ersatts. Begären finns inte längre och okunnigheten har fyllts med ett flödigare sinnelag. Jag frigjordes från en värld, och formades för en annan, och befriades ur glömskans och okunnighetens fängelse. I vilans lugn kändes stundens ögonblick som i evigheten.

Maria hade sagt sista ordet, och hon hade mött Frälsaren i en gudomlig syn.

Då sade Andreas till de församlade: – Tror ni på det hon säger? Jag tror inte att Frälsaren sagt detta till henne. Det hon berättade känns helt främmande.

Petrus frågade: – Talade Frälsaren hellre i hemlighet med en kvinna än öppet med oss? Ska vi nu istället lyssna på henne? Föredrar Frälsaren hellre henne än oss?

Maria började gråta och sade: – Broder, tror du att jag ljuger om Frälsaren, att jag själv tänkt ut detta i mitt hjärta?

Levi sade till Petrus: – Du är alltid så hetsig. Du angriper Maria som om hon var en motståndare till oss. Frälsaren har gjort även henne värdig, hur kan du då förkasta henne? Vi vet att Frälsaren känner henne mycket väl. Ja, han älskade henne mer än oss. Vi borde skämmas och istället klä oss i det som Frälsaren bett oss om. Och vi borde lära oss förkunna Evangelium på rätt sätt, så som Frälsaren lärt oss. Vi ska inte göra andra lagar och föreskrifter för kvinnor, utöver de bud som Frälsaren lagt i våra munnar.

Efter sammankomsten gick de alla ut och förkunnade Frälsarens ord, och gjorde lärjungar av människorna.

Tolkning av Paul Lindberg, av en råöversättning från engelskan

Maria Magdalenas Evangelium är ett exempel av en principiell visdomsskrift, av en författare som helt och fullt var insatt i Jesu andemening. Att Maria stod nära Jesus – eller närmast – råder inga tvivel om.

Det har hittats tre fynd av detta Evangelium. Den äldsta utgåvan av skriften är från 100-talet, men finns bara som fragment.

1896 hittades en av de tre skrifterna på en auktion i Kairo. Det var en papyrusskrift från 400-talet, en handkopiering från tidigare utgåvor. Skrifterna finns på grekiska, och på koptiska – vilken anses vara den bäst bevarade. Skriften saknar de 6 första sidorna, samt sidorna 11-14, vilka ännu inte hittats. Maria Magdalenas Evangelium utgavs på nytt för första gången år 1955.

Petrusevangeliet anses av vissa vara skrivet i Petrus namn, under 100-talet. Medan andra forskare menar att det på grund av innehållet borde vara äldre än till och med de kanoniska evangelierna. Det är ju ganska troligt med tanke på att både Petrus och Tomas tillhörde Jesus nära följeslagare. Evangeliet beskriver bland annat utförliga händelser kring Jesu död och uppståndelse.

Judasevangeliet finns bevarat i sin helhet som 13 koptiska papyrusark, kopierad någon gång under 200-300-talen, efter en tidigare grekisk version, medan originalskriften troligtvis författades under 100-talet. Skriften hittades 1978 i en grotta vid Nilen i Egypten. Hela skriften publicerades av National Geographic 2006. Litterärt är det en relationsdialog mellan Judas och Jesus.

Vi vet att skriften existerade redan under 100-talet, på grund av att biskopen Iraenus i slutet av 100-talet bestämde att skriften var heresi och skulle förstöras.

Judasevangeliets mening är att lärjungarna inte rätt begripit Jesus andemening. Judas är enligt denna skrift den som begripit Jesu ord rätt: "Jesus förstod Judas funderingar över det som måste uppfyllas, och Jesus sade till honom: Gå bort från de andra, så jag kan förklara himmelrikets mysterier för dig. Även du kan ta dig dit, även om det blir besvärligt. Du byts ut med en ny lärjunge, och lärjungarna når Guds fullbordan."

Judasevangeliet tycks vara polemiskt, i ett försök att tillrättalägga en uppfattning mot en annan. Det är knappast Judas Iskariot som författat skriften.

Många kristna håller än i dag kyrkofädernas bedömningar om vad som är kätteri och heresi som sanningar. Och vissa av dem vill fortfa-

rande döma andra som gnostiker, i fördomsfulla och nedsättande omdömen. Det liknar antisemitism, eller rasism och liknande beteenden.

Även om Judasevangeliet skulle kunna ha en samhörighet med en kristen gnostisk sekt i Egypten, någon gång under 100-talet, så kan det inte vara en anledning att diskriminera intresset för dessa historiska skrifter, som så fördomsfullt och skamligt utrensades och brändes. Det var så nazism handlade mot oliktänkande.

Filipposevangeliet, skrift av Valentinus, troligtvis författad i Rom (någonstans i Italien) under 100-talet. Jesusorden och ordets göranden är det som gäller i denna skrift. Valentinus söker klargöranden kring sakramenten i enlighet med Jesus uttalanden i evangelieskrifterna. Det är i denna skrift som Maria Magdalena först kommer i ljuset som Jesus nära vän och livskamrat. Det ges klara antydningar om det, och att de även skulle vara gifta.

Nikodemusevangeliet, eller *Pilatusakterna* är speciellt intressant eftersom det är en skrift av fariséen Nikodemus. Alltså ett samtidsvittne, till bland andra passionsdramat. Det enda ställe förutom Nikodemusevangeliet så förekommer författaren även i Johannesevangeliet.

Nikodemus berättar i skriften om sig själv och Pilatus, vilka försvarar Jesus så gott de kan, med fara för att Sanhedrin ska kväsa dem. Ett annat kapitel handlar om Jesus i tiden mellan hans död och uppståndelsen. I den berättelsen kommer Jesus i kontakt med en del personer som vi känner igen från Gamla Testamentet, sådana som Adam, Elia och Jesaja. I skriftens sista del söker Pilatus hindra Sanhedrins dödsdom mot Jesus.

Thomas barndomsevangelium, handlar om mirakel Jesus utfört som barn, utan någon koppling till lärjungen Tomas eller Tomasevangeliet. Skriftyndet anses vara från omkring 150-talet. Det finns ingen säker historicitet i denna skrift, mer än Jesusanhängares ambitioner att förhärliga Jesus, under den tiden. Någon trovärdig barndomsberättelse har egentligen inte funnits. Och här kan en missriktad god vilja sökt lägga till det som saknats av personen Jesus – som fictions.